

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — В. ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XIX, бр. 140 (1895)

В. Търново, четвъртък, 21 ноември 1963 г.

Цена 2 стотинки

ГОДИШНИЯТ ПЛАН—ДЕЛО НАГРАДАТА ЗАДЪЛЖАВА

Тази година за втори път колективът на ДКК „Панайот Цвекев“ — Горна Оряховица става носител на преходното червено знаме на Министерския съвет и Централния съвет на Профсъюзите. Голямата награда е резултат на упорития труд на колектива, който системно търси нови резерви за изпълнение на производствената програма.

Силите в колектива на дело показва своята сплотеност и решение да произведат продукция от най-високо качество и да се справят с всички поставени задачи. Благодарение на това, годишната производствена програма е изпълнена. До края на годината ще бъде произведена продукция за над 600 000 лева. Планът за производителността на труда и за средната работна заплата ще бъдат изпълнени съответно 112 на сто и 104 на сто. Ще бъде реализиран икономически ефект от снижението себестойността на продукцията за над 70 000 лева, а планът за печалбата ще бъде изпълнен 128 на сто.

Всичко това показва, че колективът е решил да работи упорито, за да задържи преходното червено знаме и през четвъртото тримесечие на годината.

Марин Ганчев

ЕСЕННО-ЗИМНИЯТ РЕМОТ НА СЕЛСКОСТОПАНСКАТА ТЕХНИКА

Механизираните полски работи в окръга са вече към своя край. Скоро тракторите и селскостопанските машини ще се приберат в бригадните станове. Работата на механизаторите обаче, не спира дотук. Пред тях стои отговорната задача да извършат есенно-зимния ремонт и засияват машините. От това до голяма степен зависи по-нататък състоянието и качествено извършване на полските работи през идната година. През този есенно-зимен период в окръга трябва да се ремонтират 633 трактора, 281 комбайна, 778 редосеялки и толкова култиватори, голям брой плугове, сенокосачки и много други селскостопански машини.

Редно е преди да започне ремонтът да се извърши известна подготвителна работа, която често пъти в някои стопанства и МТС се подценява. Преди всичко в бригадните станове и ремонтните работилници трябва да се осигури отопление, което е от голямо значение за нормална работа. Още отсега следва да се набавят и необходимите за ремонта резервни части и материали. Затова бригадните машинисти трябва да огледат всяка машина поотделно, да определят какви части и материали ще са необходими за ремонта й.

За ритмичното извършване на ремонта и равномерното натоварване на работилниците главните инженери трябва да изработят специални план-графикции. По-нататъшният контрол върху работата от страна на управителните съвети и лично от председателите на ТКЗС е абсолютно необходим. Опитът показва, че когато всичко по есенно-зимния ремонт се предостави на главните инженери, без да им се помага и търси отговорност, ремонтът се извършва некачествено. А това е причина през цялата година по блоковете механизаторите да правят големи престои, за да отстраняват различни повреди и неизправности, които е трябвало да се предотвратят през зимата. Обикновено явление е ремонтът на комбай-

Вече сме към края на производствената година. Изобилният плод на майката земя е прибран. Въпреки затрудненията през тежката зима, много бригади и звена получили са високи добиви от предвидените площи. Но там, където преминава животелната струя на водата, където кооператорите поляха няколкократно пшеницата, царевичната и другите култури, добивите са далеч по-високи. Малко беше обаче водата, с която разполагаше нашето и съседните стопанства.

И този трети месец в местността „Балканското ливадно“ е в строеж голям хидромелиоративен обект — язовир „Карансен“. Той ще събира 35 милиона кубически метра вода, която ще напоява 80 000 дка площи от земите на кооперативните стопанства в Карансен, Масларево, Вързулица, Горна и Долна Липница, с. Обединение. Язовирната стена ще бъде дълга 750 метра и широка

СТРОИ СЕ НОВ ЯЗОВИР

в най-ниската си част 120 метра. Тя ще завършва с корона, широка 6 м.

На обекта работят 65 души, от които 20 са механизатори. Под ръководството на строителния техник Петко Патриков целият колектив на обекта изпълнява редовно дневните си норми. Най-голям дял от работата се пада на механизаторите Симеон Алтънов, Васил Стерев, Никола Божков и др., които редовно изпълняват месечните си планове 200 на сто.

Добре работят и бригадите на Лазар Стоянов и Иван Радев. Дневните си норми те изпълняват 180 на сто. Бригадата на Лазар Стоянов се е заела с изкопаването на зъба на стената. Едната част вече е готова и настилана. В челните редове са и работниците Димитър Маринов, Минчо Раянов, Георги Алтънов, Димитър Костадинов и др.

ПОЛЕТО НЕ ЗАГЛЪХВА

В тия късни есенни дни кооператорите от ТКЗС „Охридският победител“ в с. Поликраище са на полето. Където и да отидеш ще срещнеш гънчавата на 1700 селски труженници. И всички бързат. Зима иде, трябва да не остане нищо неприбрано, неопределено.

Да ти е драго да минеш през блоковете засети с есенници, раззеленили се като през пролетта. От няколко дни над тях плавно прелита двукрил самолет от селскостопанската авиация, а след него мъгла от бял плодосен прах. С изкуствен тур вече са подхранени над 12 000 декара.

Не изостават и лозарите. Те започнаха резитбата и загребането. Шетат и градинарите. Досега от зеленчуковите градини те прибраха 98 000 салати, 400 000 келбаби, 307 000 връзки праз, карфиол 86 000 и други. Добър добив даде и късното зеле.

Редва отплащането на труда. Резултатите, които получиха кооператорите през тази година, са дължат на качествено и навременно обработване, както и на напояването. Затова сега бригадните съвети отделили редовно работна ръка за набравяването на площите. Вече са набравени над 5000 декара за поливане.

Всички са доволни. Добре поработиха тази година и трудът им наспори. Докато през миналата година средното трудово възнаграждение на кооператор беше 1100 лева, то сега се очаква не по-малко от 1400—1500 лева.

Т. Иванчев
от Обществения редакция на в. „Борба“ в с. Поликраище

ГТП „НАРМАГ“—ЗНАМЕНОСЕЦ

На 19 ноември колективът на ГТП „Народен магазин“ — В. Търново преживя възбуждащо часове. Пред многобройните работници и служители, дошли на тържествено събрание, бе обявено, че са национален първенец в социалистическото селскостопанство. През третото тримесечие предприятието е на челно място в държавната търговия на дребно.

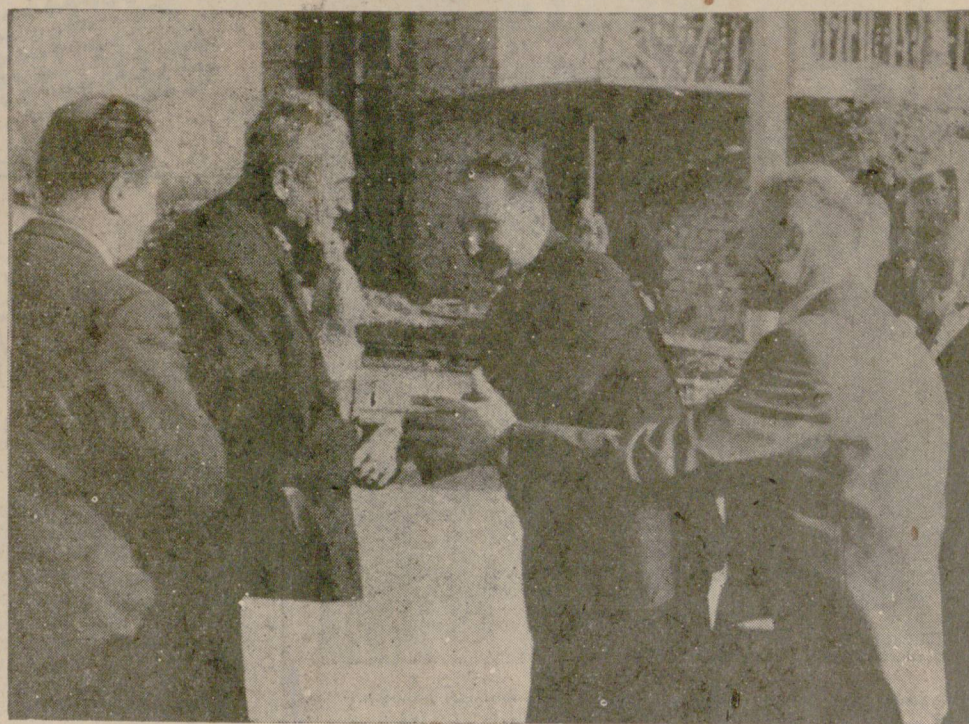
Затова Министерският съвет и Централният съвет на Профсъюзите му присвоиха преходното червено знаме, което на тържеството бе връчено от зам. министъра на външната търговия Лалю Ганчев. Въодушевен от високата награда колективът обеща до 10 декември да изпълни годишния си план и обещание.

38 250 линейни метра полутръби за мелиоративно-строителство са произведени за десет месеца в Завода за стоманобетонни изделия — гр. Свищов. Обещанието на колектива е през ноември и декември да произведе още 4000 линейни метра полутръби.

НА СНИМКАТА: Работниците Христина Цанева, Невяна Калева и Мара Адамова подготвят арматурата на полутръбите за мелиоративно-строителство.

Братски срещи

Празници! В хубави празници на българо-съветската дружба се превърнаха тия дни братските срещи на полтавската делегация навсякъде из окръга, където се отбиха гостите. Така беше и в Полски Тръмбеш, и в Камен, Стражица, Ресен, Поликраище, Павликени.

Тия празници няма да ги видим отбелязани в календара, но те бяха като най-светлите народни празници. Все хубави думи се казаха на тях за нашата вековна дружба, дарилата ни на два пъти свободата, окриляла ни за нови героични дела. И естествено, че на тях се споделяше най-хубавото в нашата работа, показваха се нашите достижения, разменяше се опит.

Сега скъпите гости са на обиколка из Родината. И тук има с какво да им се похвалим, какво да им покажем с гордост.

На снимките моменти от посрещането на пратениците от Великата страна в село Ресен.

Производителността нараства

Измина малко време от пускането в редовна експлоатация на новите автоматични станове „Янтра-2М“ в тъкачния цех на ДПТК „В. Мавриков“ Велики Търново, а резултатите вече се открояват. Тъкачите Йорданка Първанова — учителка на по-младите и нейните последователи Мария Костадинова и Елена Стоменова обслужват по 16 автоматични стана и изпълняват нормите на обслужване 185 на сто — рекордно постижение за предприятиято. Сега те упорито се готвят за преминаване в близките 15—20 дни на 20 и повече машини.

И не са само тези три висококвалифицирани тъкачки многомашииниците на Комбината. След тях се нареждат Евгения

Хараламова — сменен профпреседател, достигнала 160 на сто многомашино обслужване. Цонка Костадинова, Тонка Колева и много други.

Освен големия брой машини обслужвани над нормата, всички тъкачки преизпълняват над 115% и нормата на изработка от всяка машина. А това е гаранция за постигане на по-висок коефициент на използваемост на машините (КИМ).

Успехите в многомашиното обслужване мавриковските тъкачки дължат на правилния подбор на хората, на които бяха поверени новите автоматични станове и на тяхната предварителна подготовка.

Др. Велев

На борба за повече и по-евтина селскостопанска продукция

Четиристотин души, представители на сдружените земеделци от целия окръг се събраха вчера в просторния салон на Дома на Народната армия във В. Търново за провеждане на редовната отчетно-изборна конференция на Велико-търновската окръжна организация на БЗНС. Редом с тях бяха и членът на Постоянното присъствие на БЗНС другарят Георги Андреев, секретарят на Окръжния комитет на БКП — Димитър Туджаров, председателят на Окръжния комитет на Отечествения фронт — Станю Сираков. В деловия престой наред с гостите заеха място и стари активни дейатели на БЗНС, изтъкнати високодобивници и първенеци в селското стопанство.

Високо над трибуната, пред погледите на делегатите аленеха буквите на лозунга, издигнат от XXX конгрес на БЗНС, лозунгът станал смисъл и съдържание на дружбените организации: „Всеки сдружен земеделец — борец за повече и по-евтина селскостопанска продукция“. Този въпрос поставява конкретен израз на участието на сдружените земеделци в претворяването в дело на грандиозната двадесетгодишна програма, приета от Осмия конгрес на БКП, и затова беше център на внимание и в отчетния доклад, внесен от другаря Петко Кожухаров — председател на Окръжното ръководство на БЗНС. В доклада се разгледаха такива проблемни въпроси, като все по-масовото навлизане на механизацията в селското стопанство, най-ефективното използване на всяко парче земя, концентрацията на производството на различните видове селскостопански култури.

Отчетена бе упоритата работа на сдружените земеделци, дали 23 300 трудовни по мелиоративно-строителство през изтеклата година в окръга.

На задълбочен анализ, на творческа преценка се постави работата на сдружените земеделци по решаването на най-важния, основен проблем засега — зърнението, по укрепване на личното животновъдство.

На конференцията говориха за своята работа изтъкнати високодобивници, като Христо Кръстев — бригадир в ТКЗС — Павликени.

ЗА КУПАТА НА СЪВЕТСКАТА АРМИЯ

Още една страница от спортната история на окръга е прелистена. Отминаха дните на напрегатите спортни битки по футболните терени, в които участваха всички отбори от селата и градовете на Велико-търновски окръг. И тази година в борбата за спечелване на скъпата трофей — купата на Съветската армия, символ на вечната и нерушимата дружба между съветските и българските спортисти, се превърна в интересен, възбуждащ турнир, в който трябва да се излъчи най-добрият отбор в окръга.

Правото да оспорват званието „Окръжен първенец“ извоюваха

отборите на физкультурните дружества „Владислав“ — с. Джулюница и „Етър“ — В. Търново. Затова вчерашният финален мач, който се състоя на градския стадион във В. Търново, се очакваше с голям интерес. Гостите от с. Джулюница играха с голяма енергия и воля за достойно представяне и задълго бяха равностойни противник на етърци. Те нямаша обаче да реализират нито едно от създадените изгодни положения.

Победа с 6:0 (1:0) и правото да представят окръга в крайните състезания, извоюва отборът на „Етър“.

Д. Бурнев

МЛАДЕЖКИ ПРОСТОРИ

РЕДАКТИРА НЕПАТЕН МЛАДЕЖКИ ОТДЕЛ

КАКЪВ ДА БЪДЕ ЖИВОТЪТ В КОМСОМОЛСКОТО ДРУЖЕСТВО Малък разбор

КАК ДА БЪДЕ разнообразен животът в комсомолското дружество — това е въпрос, който възбужда всеки младеж и изисква сериозно и задълбочено замисляне върху работата на комсомолските организации. В проведен разговар по тия въпроси с комсомолците в десети „Г“ клас на Средното политехническо училище — Г. Оряховица бяха изказани много мнения. До какъв извод може да се достигне, въз основа на тях?

Младежите искат да живеят богат и интересен живот, а се оказва, че съдържанието на този живот те вижда предимно в провеждането на повече забави и екскурзии, на колективни посещения на кина и театри. Това са конкретните предложения за

разнообразяване на живота, направени от около две трети от комсомолците в класа. А това е достатъчно основателен факт, за да се каже, че тия младежи, макар и вече десетокласници, твърде лековато поглеждат на съдържанието на комсомолския живот. Нито един младеж не говори за мероприятията, които ще разширят научния и политическия кръгзор на младите хора. Изключение правят, може би, две-три предложения за провеждане вечер на поезията или на отделен писател.

Един единствен комсомолец споменава, че може да се помисли за вечер на математиката. А защо са забравени такива науки като химията, физиката, биологията? Защо не се помисли за разглеждане на други научни

теми? Добре се насочват някои младежи към съвръзването на техния колектив с други младежки дружества. Буди недоумение, обаче, фактът, че в повечето случаи желанието е да се създадат връзки с други ученически дружества, което безспорно ще бъде полезно, но още по-лесно би било, ако класът се свърже с бригадата за комунистически труд, с дружество на ДКМС от предприятия, но така мислят само един или двама.

Интересна и полезна би била вечерта на музиката, предлагана от Росина Ангелова, която ще обогати музикалната култура на комсомолците. С желание вероятно ще се посрещне от всички и провеждането на събрание на тема „Произход, развитие и значение на спорта“, което предлага Станка Мезева.

Един интересен и много важен въпрос подхвана Зорка Петкова. Тя единствено се обвърна с лице към един от най-важните фактори за интересен и разнообразен живот в дружеството — стила и метода на работата от страна на дружественото бюро.

„Всичко може да бъде интересно — зависи как ще се организира и проведе“ — казва тя. И това е абсолютно вярно.

Именно за това би трябвало да се спрат повече и да говорят комсомолците от десети „Г“ клас, вместо да търсят най-леката форма на разнообразие.

Бл. КОЧЕВА

НЕСПОКОЙСТВО И ПЛАМЪК

МНОГО ПЪТИ съм се замисляла за този хълм, който живеем. Тук по каменния рид са възрастни войнски ботуши. Хълмът е бил свидетел на много истини.

Днес светли аудиториите сред тук. Над триста студенти се учат в тях. Мълчаливи бяха те в началото. Визаха със страх. Какво начало беше то? — Лекции, лекции, семинарни занятия. . . А младостта? А студентският живот? Сякаш стените го затвориха извън живота. Нямаше песни. Нямаше музика. Нямаше състави. Нямаше нищо.

Как ще живеят? Какво ще дадат през тези хубави години от младостта си? Ще се възползуват ли нещо от тях и трудолюбите се от окръго? Тези въпроси стоиха сега пред студентите. И, вярвам, те ще си имат да дават всичко, което се иска от тях. Една движеща единица — културният клуб на студентите — започна своята творческа дейност. Всяка вечер ще чуем песни, музика и студентски дискусии по някои въпроси на изкуството. Изградили бяха драматичен и естрадно-сатиричен състави, танцови групи за български и руски

танци, литературен кръжок, предвиджат се и секции за физкультурна дейност. Студентският живот намира вече смисъл в своето напрегнато ежедневие.

Студентският джаз изнесе първия концерт пред студентите, литературният кръжок се представи с първия самостоятелен рецитал от творби на студенти. Готвят се песни, танци, стихове и много още изненади. Може би, и те ще бъдат изнесени в деня на празника на студентите. Всяко студентско дружество готви изненади за този ден. Та той е първият студентски празник за Висшия педагогически институт във В. Търново! Този празник с древна култура трябва да почувствува стъпките и свежестта на първите студенти. Трябва да изпита техния ентузиазъм.

Недалко ЧАЛЪКОВ

Вълненията на младостта

НОЕМВРИНСКА ПРИВЕЧЕР. Група ученици и ученички, спрели под една от улицните лампи в града, шумно разговарят. За какво ли?

— Вечерта, която Мариана предложи да проведем, ще бъде много интересна, — прозвуча живо и убедително мелодичният глас на една от учениците. — Ще поговорим от сърце за дружба между младежите и девойките, за отношенията между нас.

— А според мен по-интересна и увлекателна ще бъде вечерта, посветена на звездния свят, на тема: „Има ли живот на другите планети или не“ — обиди се висок и строен младеж и погледна нагоре към звездното небе.

Г. Ботев

УСЪРДНИЯТ МОНТЪОР

ПО ОБШИРНАТА площ на ДАП — Горна Оряховица дееночно е оживено. Не стиха шумът в огромните гаражи и работилници. Свистят оксигени. Носи се припрян човешки говор. Звонят подготвката на колите и вдиганата на крак бригадите за комунистически труд.

Пламъкът на ентузиазма е обхванал и младежите. Изпод една от гарните товари коли изскочи мургав младеж с омаслен дрих и ръце. — Това е комсомолецът Величко Величков, — обяснява председателя на профкомката Димитър Нанов. — Няма две години от как е при нас, а със скромността и добрата си работа спечели сърцата на всички.

И не се намери човек да каже лошо за него. Обичат го в бригадата „Юрий Гагарин“, извоювала званието „Бригада за комунистически труд“, където той работи като монтьор. Те единодушно го избраха и за профгруппор.

Величко е млад, а вече раздава знания. В курсовете за квалификация той стана лектор.

Поговорихме с Величко — за бригадата, за хората в нея. За себе си обаче той нищо не каза. От скромност бе. Но нищо. Неговите всекидневни дела достатъчно говорят.

Ст. ГРАДИНАРОВА от Обществена редакция на в. „Борба“ в Г. Оряховица

НА БУЗЛУДЖА

В РАНО УТРО пионерите от дружина „Хр. Смирненски“ при училище „Н. И. Вапцаров“ гр. В. Търново потеглиха към техническия ръководител Христо Раев и работи на обект „Каучуков пех“. Комсомолците достигат високо изпълнение на трудовите норми и дават високо качество на бетонджийските работи.

Това радва всички. Младежите на дело доказват, че достойно ще продължат традициите на старите майстори-строители.

Ал. Русев

Татковина. След малък престой, отново на път. Целта ни сега е връх Бузлуджа. Колко ниско бяхме в подножието на планината, а сега сме в билото, минахме няколко полегати склонове. Скоро пристигнахме на върха. Разгледахме паметниците. Тук, събрали край екскурзовода, слушахме унесени за легендарните чети

ти на Ст. Караджика и Хаджи Димитър, за Бузлуджанския конгрес на БРСДП, за загиналите партизани.

С препълнени от радост сърца си тръгнахме обратно за родния град.

Татяна Ст. Василева ученичка в „д“ клас, училище „Н. И. Вапцаров“

В ЕДНО ФИЗКУЛТУРНО ДРУЖЕСТВО

— Готови сме за зимата, но... 50 на сто...

Опознай родния край!

ПО ИНИЦИАТИВА на Туристическия дружество при Първа политехническа гимназия във В. Търново, в неделя се организира поход до красивата „Момина крепост“. Денят беше слънчев, сякаш сполучиле радостта и учениците. Всени беше щастлива, че ще се запознае с още един паметник на културата в нашия исторически град. Не усетихме кога дойдохме. Другарят Богдан Сутов ни разказа за местността, за легендите, които са се носели в миналото. Нощта, обаче, е, че преди 4700 години крепостта е охранявала пътя между Южна и Северна България, а каменната стена е служила за отбрана. По-късно тук се насели славяните и основали селище. При разкопките, по-горе се установява, че там е имало едно голямо селище, изградено от камъни и хоросан, в което са се помещавали бригадата и казармата. Използувахме случая да се полюбуваме на красива природна гледка. Направихме си снимки. Така премина този ден. Това е само едно хубаво начало.

Лилиана Наумова ученичка — В. Търново

ИНЖЕНЕРКАТА ОТ ЗАВОДА

ТРУДНО Е, когато човек трябва да говори за себе си. За това, може би, младата инженерка толкова скромно и пестеливо подбира думите. Тя е в недоумение как да разкаже за онези светли мечти, сред които е живяла години наред. А тези мечти, родени край тихите води на Дунав, където се възвисяват Бабините Видини кули, я отвеждат в стилизиран град, в аудиториите и залите на инженерно-строителния институт. Мечтаното започваше да се сбъдва. Тя се подготвяше упорито и внимателно, за да се нареде в първите редове на строителите на заводи и училища, на мостове и пътища, на всичко онова, което наричаме с общите думи — нов живот.

В Завода за стоманобетонни изделия в гр. Свищов Венета Евтимова работи едва от пролетта на тази година. А плод на нейния ум, на нейните неуморни ризи са вече редица обекти: надстройката на битовата сграда на Завода, подпорната стена на склада за инертни материали, фундаменти на си

лозите и още много от този род. Тя е старши конструктор на Завода. За своята работа говори с любов.

— Аз много обичам професията си. Много съм радостна, че тук имам възможност напълно да виждам изпълнението на своите конструкторски работи. Не бива да скрия, че с известно разочарование тръгнах за гр. Свищов. Но щом дойдох тук и видях този млад красавец, разгледан край брега, забравих всичко. Заводът е обречен. Има какво да се види в него, на какво да се учи тук човек, има широко поле за работа и толкова приятно е да си погълнат от труда.

И наистина, Венета Евтимова изцяло живее със своите творчески мечти и виждания. Резултат на тях са нейните рационализаторски предложения. Вече е внедрена рационализацията ѝ за побилая на перонни мостчета № 1. От тях са поръчани към Завода вече 1500 броя, от които ще се икономисат 3000 лева или около 20 000 кг стомана.

Втората рационализация на инженер Евтимова е приета за експериментиране. И тя, и колегите ѝ очакват с трепет, с интерес крайния резултат.

Венета е комсомолка. Тя е особено доволна, че с идването си в Завода попада в едно здраво и дружно младежко семейство. Тя бързо се облича със заводската младеж.

Тя овладява съвета на младите специалисти и е ценена не само от ръководството на Завода, но и от всеки член на този голям колектив. Като член на постоянно действащото производствено съвещание, тя разработва теми във връзка с производството.

Младата инженерка винаги там, където ще е най-полезна, а за един комсомолец няма по-верен път от този, който води към борбата за високи трудови успехи, който води към сърцата на хората.

Илия КРАЧУНОВ

от Обществена редакция на в. „Борба“ в Свищов

Нова строителна бригада

ОТДАВНА В. Търновският край се славя с опитни майстори-строители. И за да не остаряват те никога, с радост предават знанията си на по-младите.

По Ловешкия път през тази година в Стройрайон В. Търново заработиха 28 изтъкнати майстори-строители. Те обучиха 52 млади нискоразрядни работници. Четирисет и трима от младежите вече се явиха и взеха по-горен разряд. В резултат на това сега на много строителни обекти на младежите се пове

рват сложни и трудни задачи, а те ги извършват успешно. Бригадата на Божко Божков сложи началото на комсомолските бригади в Стройрайона — В. Търново. Примерът беше заразителен. Комсомолците от бригадата на стария и опитен майстор Кирил Мицанов привлякоха и други младежи в строителството. Подпомогнати от ръководството на Стройрайона, те само преди няколко дни образоваха втората комсомолска бригада. Новата младежка изпийско-бетонджийска бригада с

бригадир Стоян Григоров е съставена от осем души. Тя е придала към техническия ръководител Христо Раев и работи на обект „Каучуков пех“. Комсомолците достигат високо изпълнение на трудовите норми и дават високо качество на бетонджийските работи.

Това радва всички. Младежите на дело доказват, че достойно ще продължат традициите на старите майстори-строители.

Ал. Русев

ПИСМО от Родопския край

ОТШУМЯХА ония часове и минути, в които ние — студентите от Института за начални учители „Д. Благоев“ — гр. В. Търново — говорихме разпалено за предстоящото задочно обучение през последната година от следването.

Сърцето ми преливаше от радост и вълнение, че наблюдавам част, в който аз ще вляза в клас и ще ме срещнат галовни и искрящи погледи на децата. Радвахме ме и това, че всички другари пожелаха да отидем там където сме най-нужни. Повече от 56 студенти от нашия институт се ориентирахме към Родопския край.

За красивия Родопски край само бях чувала и чела. Впечатленията ми от книгата на Лилиана Александрова „Има едно чистие“, от „Светлина над Родопите“ бяха силни и разпалващи желанието ми час по-скоро да бъда там.

Най-после дойде този ден. Тръгнах за Кърджалийски окръг. Мило ми изпратиха преподавателите и студентите, заминуващи за други окръзи. Дълго ще помня тази раздяла на гара Велико Търново. И сега като че ли виждам все още хората, които останаха на перона. Ние бяхме във вагоните и с мелодията на „Валса на учителката“ потеглихме през Балкана, на юг към Родопските вериги.

Назначиха ме учителка в с. Рогозче заелно с още едно момиче от нашия институт. Вечерта на 30 август потеглихме с рейс за селото. Сред големите върхове и борови гори фаровете осветиха няколко гущени къщици.

Тук-там мъждукаха газени лампи. Има мигове в живота на човека, които той никога няма да забрави. За първите стъпки в моята професия, започнали в Родопския край, аз винаги ще говоря с любов и възхищение.

Няма да забравя помощта, която ми оказаха учителите с по-голям педагогически опит.

Стремехът да дадем на децата всичко, което можем, е толкова голям! В такъв момент човек мисли по-малко за себе си, отколкото за оня здрав и сплотен колектив, който с нетърпение очаква всяка среща с него.

В нашето училище идват деца от по 3—4 км. Понякога отсъстват от училище. Особено това се случва в самото начало. Всяка зора става в 5 часа и тръгва в сутрешната мъглявина към малките селски къщи. Аз знам, че всяко утро за мен е нов непринуден разговор с родителите, разговор, който ме радва и подтиква към още по-упорит труд.

Истинският учител със своите постъпки и отношения става любимец на млади и възрастни. Заедно с местните младежи се съставили театрален кръжок и хор.

От името на всички заочници в Кърджалийски окръг мога да кажа, че където и да се намираме, ще работим с комсомолски жар и устрем за процъфтяването на нашата скъпа социалистическа Родина.

Радка ЦОНЕВА

Кълнове на комунизма

ТАКА Е ХУБАВО, когато видиш как избухват кълновете на комунизма в нашето общество! Ето един и обикновен, и радващ пример. На 4 ноември 1963 г. в 6.30 часа рейсът пристигна от Горна Оряховица в Първомайци. От буботещата още кола скочи чиновно девойче. Беше хладно, а хората потреперваха и духаха в дланите си. Момичето държеше в ръка свитка конци и се приближи до опръсканите стъкла на колата.

Кондукторката Бояна Ленкова искаше да ползува шестте минути престой. Започна бърсането на стъклата на рейсова кола 27-78, с която тя пътува. Радиото даде сигнала „Шест часа и тридесет минути“. Боянка беше отново в рейса, зад светналите стъкла, и натисна бутон. Рейсът тръгна. Той беше с ремарке, но въпреки това всеки понеделник се препълваше. Затова гласят на Боянка проехтя „Преминете напред, другари!“ На третата спирка рейсът беше претъпкан с хора. Някои от пътниците започнаха да нервничат, но Боянка все така вежливо обясняваше, помагаше на пътниците при качване, при спускане на багажа.

Няколко топли и приятни думи, а те предотвратяват кавгите и високия тон на говорене. Боянка има грижата да се затворят вратите, да не се търсят седалките и изобито колата, да седнат по-възрастните... Колегите на Боянка има какво да научат от нея, макар че е млада. Приятно е да пътуваш в кола, обслужвана от нея. Боянка често казва:

— Така ме учиха, като започнах, така и ще продължа да работя!

А кой я учи: по-старите и опитни другари, Комсомолът и Партията.

Хр. Каракочев

Без отпускане!

Промислеността в нашата окръг изпълни плана си за десетмесечното 104,4%. Редица предприятия от консервативната промишленост, транспорта и трудовопроизводителните кооперации вече отчетоха изпълнение на годишния си план. Това са безспорни успехи, но те не трябва да са самоуткохвател. Сега, когато Партията е поставила задачата да се произведе колкото се може повече допълнителна продукция, необходимо е всички трудови колективи да напрегнат усилия.

До края на годината остават 42 дни, време, за което не само може да се преодолее значителното изоставане, но и да се произведе значително повече продукция над плана.

Хубавото време дава възможност там, където е изостанала подготовката за работа при зимни условия, да се оправя всичко, за да може и при най-лошо време производственият процес да не се прекъсва.

Паралелно с преките производствени задачи сега е необходимо да помислим за подготовката на работата през 1964 година. Всички планове и мероприятия трябва да бъдат така построени, че от първия ден на новата година да започне ритмично производство.

Важна задача пред всички производствени колективи сега е да се организира масово съревнование за предсрочно изпълнение на задачите на Четвъртата петилетка, за достойно ознаменуване с трудови дела 20-годишнината от победата на Социалистическата революция в България.

На работа, другари, за нови още по-големи трудови успехи!

ЗА СЕДМИ ПЪТ

Пристигналите работници от Свищов, които се борят за званieto „Пристигнали за комунистически труд“ неспиратно множат своите успехи. Планът по обема за третото тримесечие бе изпълнен 140,4 на сто, а за произведениостта на труда 160,3 на сто. Себестойността на един манипулиран физически тон е снижена с 0,23 лева, от което е реализирана над 26 000 лева печалба. С тези постижения колективът се нареди на първо място в съревнование между пристигналите в страната.

По този случай на 16 ноември т. г. в Културния дом се състоя тържествено събрание.

За седми път колективът на пристигналите получи почетното звание на Министерския съвет и Централния съвет на профсъюзите. Първенците в съревнованието бяха наградени.

Първенството мобилизира още повече силите на работниците и специалистите. През тези дни на пристиганият кей не стихва трудовата надпревара. За пример в работата са бригадите на Никола Захариев, Тацо Илиев, Ново Джанков и други, които изпълняват трудовите си норми средно над 200 на сто.

Ангел Стоянов
от Общественията редакция на в. „Ворба“ в Свищов

В КУЦИНА ХУБАВО: И... НЕЩО КУЦА

АКО ПОПИТАТЕ за най-добрия животновъд в Кущина, всеки, без да се замисля, ще ви отговори: „Търсете бригадир! Добри Димитров. Той е най-добрият ни, той е душата и сърцето тук“.

Добри, та Добри. Всеки неговото име споменава, всеки за него говори.

Успехът се към стопанския двор. И в телчарника надничал, и в крава фермата се опирах, и къде ли не пиха — Добри го нямаше. В свинефермата, вместо Добри, ме посрещаша Буля Добревина. Месени наред пак напуснаха къта, та дошла тук, при свинете, заедно с другаря си да работи. Убеди ме, че всеки момент Добри ще ни намери, че ще мога да го видя и лично с него да поприказвам.

Кал до колене е между свинарника на Буля Добревина и до седиците два. И с гумени ботуши да минеш, пак няма да се отървеш. Коритата на прасетата изгнили, разбита, оградите — полуразрушени, счупени. Видял си толкова хубави неща в Кущина, а сега впечатленията ти се помрачават, става ти болно. До мен се спира възникна, набита жена, със замесени, живи очи. Научих посветено името й — Станка Ганева, сестра на Добри. Вместо поздрав, започна да нарежда:

Използвайки топлия есенни дни бригадата на Коста Бобчев от Росичката напоителна система, подпомаганата от кантоните-водобедители, обличва главния лъв канал на системата край с. Водолей. Снимка: Ив. Воденичаров

Готови за зимата

В крайдунавския град и район му зимата идва рано. От целия окръг тук тя обикновено е по-тежка и по-продължителна. Когато тази есен паднаха първите мъгли, ръководството на Стройрайон — Свищов беше започнало подготовката за работата при зимни условия. В приетите мероприятия бяха критически разработени моменти от миналогодешните допуски слабости и положителния опит на най-добрите бригади.

И през настъпващата зима, както миналата, ще продължи реконструкцията на ДКК „Република“. Тази зима строителите тук ще работят предимно на закрито. Всичко навреме подготвиха.

Един от най-големите обекти е Дом-памятник „Алеко Константинов“. Почти до самото „Кале“ са складирани строителните материали. Подготвеният до този обект са крайно неудобни с криви и тесни улици. По тях колите всекидневно доставят предвидените запасни материали за зимния период. В двете бараки са поставени печки. Навън са готови „огнищата“, които ако настъпят студове като миналогодешните, ще затоплят някои от материалите. Варницата е покрита с дебели пластмаски, за да не замръзва. Водни-

НЯМА ДА БЪДЕМ ИЗНЕНАДАНИ

Благодарение на навреме взетите мерки през миналата година ДПТК „В. Мавриков“ — В. Търново, въпреки тежката зима, не понесе загуби и ритмично изпълняваше и през най-студените дни производствения си план. Колективът поучен от собствения си опит и като има предвид особеностите на производството, което не търпи колебания в температурата и влажността, отрано набеляза конкретни мероприятия за зазимяване на всички производствени зали, цехове, участъци и спомагателните стопанства.

Изградена бе централна коминия, която обходи цялото предприятие и конкретно на място посочваше какво следва да се направи и в какви срокове.

Това бе отразено в 32 мероприятия.

Всичко разработено се изпъл-

ни и електрическите инсталации са също зазимени.

Строителната площадка е крайно тясна. Някои от съоръженията са подвижни и на тях не може да се постави навес. Когато започнаха да копат основните разкряха цяла каменна кариера. Но тя затруднява не са спънка за бригадата за комунистически труд на Благо Ганев. Той и голяма част от работниците имат 10-15-годишен строителен стаж. Те отдавна не обръщат поглед към балканджийско дюдюле, защото самите създават прекрасни зидари. Октомври изприхтаха със 150 на сто изпълнени дневни норми, така че изпратят и останалите месеци.

На 11 строителния обект през зимата ще има напрегнат труд. Подготвят се и още пет нови. Затова трябва всичко да се подготви добре. Но всички ли записи само от Стройрайона? Например, за „Дом-памятник“ Алеко Константинов“ трябва да се осигури между другото и запас от 3000 куб. метра баласта. Но досега е набавена по-малко от 50 на сто. В нея преобладава много пясък. Налага се Дунавският драгажен флот да потърси кариери с по-подходящи материали.

Необходимо е и останалите

нява в определените срокове. До сега над 25 са изпълнени. Подменени са всички ступени стъкла, проверена е изправността на цялата паропроводна мрежа. Измазани и препокрити са всички помещения. За общественият на девойките и нощния санаториум са набавени необходимите количества отоплителни материали. Запасява се столът с продукти. Подготвят се нарочни мазутни ями за горивото, на което ще преминат от януари 1964 година парните котли.

Наред с всичко, което стопанското ръководство прави за зазимяването на предприятието, заводският партен комитет и заводският профкомитет полагат усилия за пълното задоволяване на работниците и ИТР в предприятното със зимнина за домовете им.

Др. Велев

Месец на овощната градина

Сега навсякъде в страната се провежда Месец на овощната градина. След богатата плодова реколта, която се получи през тази година, започва подготовката за следващата плодова реколта. Фактически това става много по-рано, тъй като двете пълни се залагат още през юни и юли.

За осигуряване на високи и редовни добиви от овощните градини е необходимо овощните дървета да се поддържат в състояние на физиологическо равновесие, което ще рече да имат силен прираст във всички части на короната през лятото, да дава добра и качествена реколта и да са заложени достатъчно цветни пъпки за следващата година.

За да се намира плододаващото дърво в такова състояние, от решаващо значение е преди всичко отношението на броя на листата към броя на плодовете. Така, например, на ябълката в основата на многобройни изследвания е установено, че непосред-

ствено преди юнското опадане на плодовете за всеки плод трябва да има 10—15 листа, а след юнското опадане по 30—40 листа. Това теоретическо положение се постига чрез различни агротехнически мероприятия и на първо място чрез резитбата и торенето. Оптималното отношение между листата и плодовете най-често се постига при нискоствелните насаждения. По тази причина при тези насаждения се получават ежегодни реколти и не съществува въпросът за алтернативно плодосъбиране.

Чрез резитбата на плододаващите дървета се отстранява остарялата и вече изтощена плододаваща дървесина, залагат се нови плодни клонки. От спалици пъпки излизат нови леторасты, с което се подобрява обмяната на веществата и се създава благоприятно отношение между листа и плодове. Затова се препоръчва при зимната резитба да се отстраняват слабите леторасты, тъй като те се превръщат в слаби плодни клонки, които не са в състояние да изхранят достатъчно едри и качествени плодове. Те само засенчват вътрешността на короната и оскъпяват беритбата и сортирането на плодовете.

От решаващо значение е създаването на просветлени корони, тъй като всеки плод, който се засяга от пряката или директната слънчева светлина е много

плодороден. Плодовете стават по-ароматични, по-богати на витамини С, и с красиво външно оцветяване. Такива плодове са много по-издръжливи на съхранение.

За получаването на качествени плодове голямо влияние оказват подложката, обработката на почвата и торенето. Така, например, плодовете на яблкови дървета, присадени на парадиз, узряват по-рано.

Почвата трябва да се поддържа чиста от плевели и в разрохкано състояние, за да има винаги достатъчно влага и въздух, което улеснява функционирането на корените. По-високите дървета на влага овощни видове ябълка, праскова и десертните сортове круши трябва да се засажда само на поливни площи.

Много дълбоката обработка на овощните градини не е желателна, тъй като се унищожават голяма част от корените. Оранта на 18—20 см трябва да се извършва само през есента. С нея се внасят оборският и минералните торове. През пролетта и лятото почвата на повърхността се разрохква с дискови браши или култиватори. За тази цел най-подходящи са култиваторите чизел.

За получаване на високи добиви и качествена реколта не помалко значение има торенето с различни минерални торове. При това трябва да се обележи, че едностранчивото торене в някои

случаи води до понижаване на качеството на реколтата. Много от нашите стопанства торят по-вече пъти само с азотни торове и по-рядко с азотни и фосфорни. Торенето с калиеви торове почти не се прилага, а калият има голямо значение за овощните дървета, тъй като оказва благоприятно влияние върху развитието на плодовете. Торенето с минерални торове трябва да се съпровожда с торене с оборски тор, който, освен че съдържа необходимите хранителни вещества в благоприятно съотношение, но и обогатява почвата на хумус, който подобрява нейната структура и водоудържката способност. За плододаващите градини се препоръчват различни количества от основните хранителни елементи при положение, че е осигурен 1000 кг оборски тор на декар. За семковите овощни видове на 10 г азот, 6 г фосфор и 12 г калий чисто вещество на квадратен метър, а за костилковите — 10 г азот, 8 г фосфор и 15 г калий.

Голямо значение имат и растителнозащитните мероприятия. Затова още през есента трябва да се започне борбата с болестите и неприятелите по овощните дървета. Всички овощни дървета да се напраскат с 1 на сто селитно, а прасковите — с 1 на сто бордолезов разтвор.

М. ВИТАНОВ
директор на Опитната станция по овощарство в Дриново

Да внедряваме тъканните препарати по Филатов!

Тъканните препарати по Филатов, наречени още биогенни стимулатори, със своите биологични активни вещества въздействуват многостранно върху целия организъм. Като стимулират жизнените процеси, подобряват обмяната на веществата, повишават физиологичната и имунобиологичната реактивност на организма и увеличават неговите защитни сили. Те оказват добър лечебен ефект при редица заразни и органични заболявания при селскостопанските животни, като: паратиф и едемна болест по прасетата, бронхопневмонията, стомашно-чревни-

те заболявания и т. н. Тяхното умело използване въздейства положително върху продуктивните качества на животните, спомага за техния растеж и развитие.

Добрите резултати, които се получават от биогенните стимулатори във ветеринарната медицина и животновъдството, бяха убедително потвърдени на състоялата се неотдавна научна сесия в Столицата, свикана по инициатива на Академията на селскостопанските науки. Българската академия на науките, Висшия ветеринарно-медицински институт и Министерството на селскостопанското производство. Приведените в докладите и в научните съобщения данни показваха по безспорен начин, че биологично активните вещества възстановяват и ускоряват растежа на младите животни, снижават заболяемостта и смъртността сред тях, повлияват благоприятно на заплождаването. Биогенните стимулатори се явяват безусловно ценни средства за увеличаване на месото. Трябва добре да се знае, че те не заменят фуражите и не запълняват недостатъците в отглеждането на животните. Те са само спомагателни средства при осъществяване комплекса от ветеринарно-медицински и зоотехнически мероприятия в животновъдството. Правилната употреба на стимулаторите при отглеждането на различните видове селскостопански животни и при тяхното уговяване е важен резерв за повишаване на тяхната месна продуктивност. Практиката на редица трудово-кооперативни земеделски стопанства, използващи успешно тези препарати, убедително показва, че тези средства са не само достъпни, но са и икономически изгодни.

В ТКЗС — гр. Лясковец имаме сравнително малък опит в приложението на тъканните препарати по Филатов и получихме добър резултат, особено при бронхопневмонията и закръжаването на прасетата.

През пролетта на миналата година ние бяхме заделени една група от около 50 закръжавели, страдащи от бронхопневмония, прасета. Поставихме ги в по-хигиенично помещение, като им подобрим храненето. Освен това всички прасета бяха инжектирани трикратно с тъканни препарати в дози по 5

дочуване. Макар и скромни резултати, водят до извода, че тъканните препарати по Филатов представляват важен резерв за увеличаване прираста и намаляването на загубите от заболявания и смъртност при селскостопанските животни.

За да внедрим на по-широк фронт тъканните препарати, наложително е, обаче, увеличаване на тяхното производство и по възможност те да се отпускат безплатно на ТКЗС и ДЗС. Масовото приложение на тъканните препарати по Филатов безспорно ще даде дял за решително увеличаване на продукцията от селскостопанските животни и за снижаване на нейната себестойност.

Ив. ИОРДАНОВ
гл. ветеринарен лекар на ТКЗС, от Общественията редакция на в. „Ворба“ в Лясковец

В борба за повече икономии

В началото на годината колективът на текстилната фабрика „Рекорд“ — Г. Оряховица обеща до 31 декември да постигне обща икономия от памук и целулоза за 4800 лева. Това обещание е вече изпълнено.

Най-добър успех постигна пре-

дацията с началник Петър Чалков, който за деветмесечното отчете, че е спестил 5943 кг памук и целулоза за 11 886 лева, а тъканите отчетоха 2247 кг прежд. икономия за 6320 лева. Само за 14 дни от ноември спестиха материали за още 300 лева.

Завод за стоманобетонни изделия „Г. Терзиев“ — Свищов

ТЪРСИ
ЕЛЕКТРОИНЖЕНЕР
ЗА ВАКАНТНА ДЛЪЖНОСТ — ГЛ. ЕНЕРГЕТИК

Залплата съгласно щатна таблица 15 от 150МП.

1 — 1

висока продукция, неизбежна досега. А хората ще работят с охота. Тогава елате, за тези нови свинарници да пишете.

Пример за подражание в животновъдната бригада в Кущина са телчарят Величко Парашкеванов и неговата дъщеря, комсомолката Райна Парашкеванова, които трета година работят в телчарника наравно с баща си. Най-добрият телчар в Кущина, бай Величко Парашкеванов, който работи тук от шест години, ни посрещна на прага на своя образцов телчарник. И някакво чувство те обзе, а още пред входа, става ти някак си неудобно да прескочиш прага с козлите си крака. Та тук е така чист, така подредено, така уютно! Чистотата те поразява, грабва те.

Казват, че загрижените в своята работа са мълчаливи. Така се показа и бай Величко. Обмислени по някоя дума само, без да прекъсват и за момент работата си.

— И други имаме като него, не го искам и останалите да настъпват, — чух зад себе си тихия глас на бригадир Добри Димитров. — На първо място трябва да споменем дядо Костадин Г. Костадинов, който от шест години работи тук и проявява всеотдайни интереси. Пък и само той ли? Да не пропусна да ви съобща, че бай Величко и дъщеря му са обещали да превърнат поверения им телчарник в бор за комунистически труд.

— И краварите много добре работят, — осведомява ме бригадирът. Обещали сме по два тона мляко от крава да получим — с чест ще изпълним това обещание.

През лятото краварите ни сами осигуряваха фураж за поворените им крави. А по-вече време прекарваха на лагер, на паша. Това спомога на малките себестойност и чувствителност. Сто и двадесет телета ни се отелиха, нямаме нито едно умряло. През зимата няма да ни бъде трудно след тази плодородна за нашето стопанство година. Имаме 120 крави, 1000 свине, 190 юнчи, 80 телета, 60 телета за уговяване, 1200 овце. Първо трябва да оправим свинарниците — там ни е болното място. Постигнем ли това, за другото е лесно. И фуражи имаме предостатъчно, и за силажа не се страхуваме. Мога да ви се похваля, че в силажирането станахме много добри специалисти. Цялгодишната ни практика ни научи на това. Опитът ни показва, че консервираната люцерна е много добра храна за животните. А и изсушената на сянка дава отлични резултати. Отбелязвам да сучим люцерна на сълъци. Не я искам животните, предпочитат другата, изсушената на сянка, или пък консервираната. Истината е така, че трябва да получим за малките прасенца смески, ечемик и овес.

И това пишете: че практиката и науката у нас вървят ръка за ръка. Помогам ни, много ни помагат главният ветеринарен лекар, обикаля ни и в студ, и в зной. Ние се учим от него, той от нас. И резултатите не закъсняват. Вярно е, че при нас в Кущина нещо все още куца. Но ще го оправим.

Николай КОТЕВ

вк. „ВОРБА“

Стр. 3, бр. 140, 21. XI. 1963 г.

Колко задушеви разговори и спорове се водят в уютните, светли стаи на обществения при ВПИ „Братя Кирил и Методий“ — В. Търново!

Студентите от специалността „Българска филология“ — Пелагия Стоянова, Славка Петкова и Румяна Иванова обсъждат прочетеното по история на българската литература.

Снимка: Ив. Воденичаров

НОВА КНИГА ЗА НИКОЛА ВАПЧАРОВ

За социалистическо-реалистическата поезия на Никола Вапчаров, за неговата революционна дейност са писани и ще се пишат още много научни и художествени книги, проблеми, статии и монографии. Безсмъртното му литературно наследство ще привлича винаги погледите на съвременните и бъдещите изследвачи и литературни историци. Нова книга за любимия, особено на нашата младеж, поет е появилът се наскоро по книжарниците литературен очерк на доц. Пеню Русев „Никола Вапчаров“, издание на „Български писател“.

Преди да се спре на характерните особености на Вапчаровата поезия, които я издигат до най-високите върхове на българското поетично слово, авторът изтъква ония обществено-политически, културни и литературни предпоставки и въздействия, за оформяването и изграждането на революционера-антифашист Вапчаров. В няколко кратки очеркови глави е проследен жизненият път на поета, търнал от полите на бунтовния Пирин към висините на безсмъртието. Тоя път минава през „суровия казармен ред“ на Морското машинно училище, за да навлезе след това в разтопялата лава на острата классова борба, водена от работниците от Кочериново и София. Изяснява се до завидния пост на професионален революционер и спира внезапно и трагично вечерта на 23 юни 1942 г. на стрелището на ЦИЗО — София.

Проследяването на Вапчаровия жизнен път в литературни очерк не е едно обикновено изреждане на повече или по-малко познати факти от неговия живот, а възмущаващ разказ за

стръмния път на поета-революционер към безсмъртието. Авторът е успял да види и изтъкне ония малки и големи обстоятелства от различен характер, които са спомогнали пряко или косвено за сформирани на Вапчаровия идеи и поетичен свят. Със забележително умение е показан постепенното израстване и налагане на поета.

В тия начални глави на литературния очерк е отделено за служено място и на Вапчаровата любов към театралното изкуство, като са изтъкнати неговите любителски актьорски и режисьорски прояви в различни моменти от живота му. Специална глава под надслов „Една възкръснала пиеса“ е посветена на „Деветата вялна“. Авторът е изтъкнал аргументирано основните достойнства на драмата, която дълго време бе погребана в забрава и недооценена. Преди 5—6 години тя бе поставена за пръв път, а след това играна с успех у нас, и в чужбина.

П. Русев насочва най-съсредоточено своя поглед към проблемите, свързани пряко с поезията на Вапчаров. В отделна глава „Обществена и литературна основа на Вапчаровото творчество“, той изяснява по-важните обществено-политически условия през 30-те години и началото на Втората световна война, сред които се ражда гражданският патос на неговата поезия. Умело е мотивирано шкoluването на поета у народното творчество, у Ботев, Яворов и Смирненски, отношението към Маяковски, шкoluването у Горки, познаването на руската класическа и съвременната му прогресивна българска литература.

Изяснени са задълбочено всички по-важни проблеми, ха-

рактерни за Вапчаровата поезия. Приведени са много примери от поетическото наследство на поета, свързано пряко с антифашистката борба. Тая борба е намерила неповторимо отражение в неговата поезия. Патриотизмът и интернационализмът на поета са предмет на самостоятелна глава в книгата. Революционният характер на Вапчаровите песни, техният пролетарско-революционен оптимизъм е изяснен задълбочено и мотивирано.

П. Русев не се задоволява с разглеждането само на идейно-поетичните постижения на Вапчаров. На много места в очерка, където става дума за проблеми, близки до поезията на Ботев, Смирненски или друг наш революционен поет, авторът прави интересни съпоставки.

В книгата са изтъкнати всички ония особености на Вапчаровата поезия, които я издигат на по-високо ниво от поезията на съвременните и предидущите му поети. В това отношение върно е изтъкнато как революционната романтика „в цялата пролетарска поезия до Вапчаров по-малко в неговото творчество“ е крия в отношението на поета към техническия напредък, в участието му в антифашистката борба, в правдиво нарисуватите картини на бъдещото социалистическо строителство.

Един от най-сполучливите глави в книгата са предпоследните две, в които П. Русев разглежда основния лиричен герой, социалистическия хуманизъм и новаторството на Вапчаров. Изтъкнати са множество конкретни герои-комунисти в стиховете

на поета, които потвърждават извода на автора: „Като поет Вапчаров е изцяло в своето време и неговата поезия възмъжност има един единствен герой — комунистът, борещт за коренно революционно преустройство на живота“. В литературния очерк справедливо е посочено, че оригиналността и новаторството на поета не са случайни явления. Те са съзнателно търсени и постигнати. „В него — пише П. Русев за поета в главата „Поет-новатор“, — всичко е ново, свежо, за пръв път и по нов начин изразено — идеи, образи, стих, език и др. Вапчаров не се повтаря никога, всеки негов стих, всяка негов думка внася в поезията му нещо ново и различно“.

Литературният очерк „Никола Вапчаров“ е една ценна книга. Тя буди заслужено интереса на възрастни и младежи — работници, ученици и студенти, защото хвърля обилна светлина върху едно безсмъртно поетично дело и спомогат за укрепване на големата народна любов към големия революционер поет.

Георги ДАНЧЕВ

А. ЯРЪМОВ

ПОД НЮЙОРСКО НЕБЕ

Многоцветната реклама с полушмивка на илюзията повтаряше в позна зама: Тук има атомни кораби, пристига атомни обувки, привличат атомни блузи. При цандо беше многолюдно децата спреха за нещо, което пишавше в рекламата,

което нямаха бащите им. Големите си бръкна в джоба, подаде дребната монета. — Сър, колко струва една атомна усмивка? Онзи, който трябва рекламата си да дублира, не можа да се усмихне.

Главата му се наду, ще се пръсне. Такава напасть скоро не беше го спождала. Нито яде, нито пи през целия ден. Само лежаше, въртеше се като да го болятше мъдрец и се мъчеше да си припомни какъв ли грях е извършил през последните дни, че господ го наказва така жестоко.

Вечерта прати зет си и той да молти председателя на комитет за народен контрол да не вдига шум за случилото се. Зетът се върна с обезкуражителна новина, че мрежата била предадена на ловно-рибарския надзирател.

Цяла нощ поп Вълко се мятал като мряна риба от единия край на леглото до другия. Въздъхът в стаята набъбна от сърцераздирателните му въздици. Попадията, избягала в кухнята още в първите часове на нощта и запушила ушите си с памук, също не можа да мигне.

Едва към разсъмване в главата на оточето като огнен сигнал от небото проблесна искрата на спасителната идея. Изрута се, че не му дойде на ума по-рано, този изход. Ловно-рибарският надзирател Иван е на една заплата, като лаком шаран ще напала стървята. Та кой бяга от пари, особено когато му се изсияват изневерлици, немъчени. „Благодаря ти, отче напик, еси на небеси, че ми даде такъв умен съвет!“ — промълви

вдъхновено поп Вълко. Веднага след това той скочи от леглото, надяна расото и с развяна като на галопиращ жребец гърва се понесе към реката. Зачервените му от безсънието очи жадно се възбяха в далечината и търсеха ловно-рибарския надзирател. В реката му две банкоти от по пет лева се бяха измъкнали от стискане.

— Паря е това, — шепнеше с пресъхнали устни и с нарастваща надежда. — За нея царя са продавали душите си, патриарси са се отказвали от високите сан, че един надзирател ли!.. И хем нищо няма да му струва.

Когато най-после срещна надзирателя, поп Вълко се разтрепера от възмущение. За миг помисли дали работата няма да се свърши и с една банкото, но се отказа. Не, не, както си беше решил предварително — по вечко левчета, че по-сигурно. Надзирателят като да му четеше мислите веднага се отдели от другаря си, с когото от рано сутринта бяха започнали да обхождат реката и приближи до оточето. Поп Вълко веднага пуся на ход миньорната гама на гласа си:

— Иванчо, чадо, ние трябва да я опразним оная работа. Ами че така, ле, аз съм божи служител. Мене хората ме уважават и почитат. . . Не бива да

късно публикувано, влиза в цялата стихове на Ана Ахматова „Тайните на занаята“. Тия съвсем не тайни тайни има всеки художник и всеки писател. У всекиго то като че ли са свои и особени, а в същото време те са всеобща.

„Радостта от точната ръка“, за която така прекрасно ни разказва старият Кола, е изпитан и изпитана всеки художник и всеки занаятчия. Това е една твърде радостна радост, твърде пълна и твърде чиста. Обичам я. Обичам своя тезгях, около който тя се застъпва. Обичам го може би по-силно от заоблачните жилища на музите.

Работата на писмената маса по ми е присъще, отколкото измислянето и обмислянето. Аз избобих мисля насила и зле далеч от писмената си маса с хартията върху й. Само с перо в ръка се мисли добре за работата и нейните пътища, с това вътрешно ожесточение, с тая точна насоченост, с тая всеобхватност и находчивост, с тая висок коефициент на полезното действие, с тая пълнота за прикръпване на всяка конкретна мисъл към общото, с тая хармоничност и разположение, каквито могат да съществуват само писмената маса, когато ръцете незабавно извършват всичко, което иска душата и е измислила главата, всичко онова, което ми е необходимо и което те очакват и жадуват.

Всичко през тия щастливи часове и минути се извършва с оная пресметлива сполука, при която непременно ще намериш нужните думи и нужната мисъл. Всичко се извършва с оная трудова одухотвореност, която единствено може да преобразява нематериалната мисъл в равнозначен на нея материален ред и който в действителност трябва да се счита и нарича вдъхновение.

Теза вдъхновение непременно е свързано с увлечението от собствената ти работа и занаят. Без това занаятчийско увлечение то не се явява. Не можеш го извика с напрежение на мисълта, не може да го породи дори и сърдечната радост. То не е интуиция, както е прието да се мисли. То е едно работно състояние, свързано със самия процес на работата. Без работата то не идва. Напазнен труд е да ходим на лов за него и да го призоваваме с лъжджиски рог. То идва само на тезгяха, когато седнеш и кроши, как по-пълно и по-майсторски да се обият думите в реда и на сцената, как да ги шлифоваш, разчертаеш, моделираш и гравираш.

А сетне седнеш с присвити очи, търсещи, жадни и весели, измервайки с един невидим от никого инструмент — дали добре е направено. И случва се понякога да се смееш от радост, защото така добре е направено. А на сутринта, когато видиш, че всичко е не както трябва, зачеркнеш направеното, преправяш го и започнеш всичко отначало.

Една жестока работа. Отчаяна работа. Изтощителна и радостна. Работилницата на кълвача. Школа за мъжество и търпение. Школа за всичко, което се извършва в изкуството. В нея са се обучавали всички големи. И през нея трябва да минат всички малки. Без занаят няма изкуство. Занаятът е и слуга, и наставник. И когато художникът, застанал на кръстопът, не знае какво да прави и какъде да върви, най-често го спасява занаятът. Горки съветваше застана ли на кръстопът: почни да работи и работата сама ще почне да те учи. Не току тъй Алексей Максимович определяше и самия талант като любов към труда.

Няма по-добър съветник и учител от труда. За да живееш трайно в изкуството, трябва да познаваш занаята, и не просто, а от лично да го познаваш. Художник

кът е непременно и майстор. — Това е вярно, — потвърди Константин Александрович Федя, когато му прочетох тая глава, — Художникът е непременно и майстор.

Той се замисли. Сетне заговори, като с привычен жест тъпчеш загасналата дула с дланите си хватливи пръсти и спрял върху ми големите си изпъкнали очи:

— Ето, чуите какво ще ви разкажа във връзка с вашия материал. През триейсет и втора година бях на гости у Рослан във Видноу. Седехме в кабинета му. Направи ми впечатление, че на ръката на Рослан бе вързан черен крел. Разбира се, не го попитах, защото тоя ден е с траурен крел. Но той долови погледа ми насочен към него и каза: „Това е в памет на баща ми. Днес е годишнината от смъртта му.“ Ние дълго седехме в кабинета. Сетне отидохме в трапезарията. И тук аз видях един масивен бюфет, солидно и майсторски направен, очевидно от същия оня „чворест дъб“, който така е обичал да изпълва, да рендосва и оформя великият майстор Кола. Бюфетът бе украсен с преизключителна резба. Дървените тлендафи и плодове изглеждаха като живи. Почнах да се любувам на отличната работа. Рослан каза: „Това е неговата работа. На моя Кола. Та нали него, моя баща имам предвид, когато писах Кола Брюнон. Той умря на деветдесет и три години“.

Константин Александрович завърши краткия си разказ. Аз повторих машинално:

— На деветдесет и три години. Мислех си за стария неуморим Кола и за другия, който е направил тая прекрасна, дълготрайна вещ. Той вече не съществува. А направеното от него плодове и цветя сега радват очите и веселят сърцето. Майсторът умира. Майсторството му остава за хората. То ражда и учи.

Майсторът идва на тоя свят, за да ражда и учи. А освен това той сам се учи. Учи се винаги и от всички — от раждането до последния си час. И, учейки се, се усъвършенства в трудното свое дело и усъвършенства самото дело.

В това се заключава непреходната радост и безкористното заплащане за майсторството, което така щедро получава всеки майстор.

Иля БРАЖНИН
Превел: Атанас СМЕРНОВ

ДОБРИ ВОЙНИКОВ

(По случай 130 години от рождението му)

ДОБРИ ВОЙНИКОВ е характерен изразител на разностранните културни интереси през цялата на Възраждането. В неговото дело се пресичат всички посоки на духовните търсения у нас след Кримската война.

Роден в град Шумен, сега Кола, роуград, в 1833 година, Добри Войников е добър пример за един от първите учители. Сава Доброплодни. Любознателен и амбициозен, младешт продължава ученето си в Елена, в „Даскаловията“ на руския възпитаник Никола Михайловски. Завершва образованието си в даскаловия семинар в Колеж „Белев“. Вече този дълъг път дава представа за жаждата му да получи солидни знания, за да служи плодотворно на сънародниците си.

Емигрант във Влашко, Войников не пренебрегва народополитическите усилия, подготвяйки ги за собствената си повеля: „българинът, дото и да не забравя дължностите, които има към народа си!“ В Бразила той се сближава с българската революционна емиграция. От позициите на революционерите в Бразили той издава вестниците „Дунавска зора“, ръкописните листини „Оса“, „Кърлен“ и др. Създава театрална трупа пише песни за нейния репертоар. Времето до 1870 година е най-пълноценният период от живота на обществения събитател цялата наша емиграция, търсят пълно сближаване с нея, превръщат се в трибуна за обединяване на народните сили и идейно осмисляне на борбата им срещу поробителите. За нейните теоретични нужди пише и изготвя драми: „Стоян войвода“, „Райна“, „Поръчение на Пелеславския двор“, „Велислава“, „Възраждането на Крума Странин“ и комедии: „Поволейчаване на турчина“, „Криво разбраната цивилизация“. Те стават основен репертоар на възрожденския театър и се въздигат в устоите на българското театрално дело и националната ни драматургия. Много техни черти се налагат като традиции в по-нататъшното развитие на литературата ни. Така Войников се утвърждава като основоположник на българския театър и пръв български драматург.

Н. ДРАГОВА

Л. СВОБОДКИН

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Вестник „Борба“ — В. Търново ул. „Б. сит Лесков“ № 11 ТЪЛФОНОВЕ: Гл. редактор — 24-58, зам. гл. редактор — 25-28; отдел „Партийно-политическа пропаганда“ — 25-27; отдел „Родно стопанство“ — 24-59; отдел „Культура и бп.“ — култур и сатири — 31-41; счетоводство — 32-59; канцелария — 31-25; коректор и дизайн редактор — 24-89.

ТРИТЕ РИБКИ

РАЗКАЗ

ПОП ВЪЛКО с одухотворен поглед се взираше в мътините води на реката. Пристъпваше бавно, тихо като в свещения храм, поспираше и със завидно майсторство, което показва, че тези ловки движения са отдавна усвоени, мяташе серкмето. Веднъж, два, триж... Няма и няма!.. Божият служител започна да „благодаря“ упоритата риба, която бгаеше от мрежата му като дявол от там.

— Помогни, боже, грешнаго раба, — фъфлеше поп Вълко. — Помогни де, твоята. . . — кивнаше от прекалените молитви, за да се успокои следния момент и допълни недоумяващ: — Уж е чист понеделник, а не върви и не върви. . . — И започне, разгорещен от напразни усилия, той продължаваше да мят серкмето. От време на време се озърташе плахо наоколо си, да не би дяволът да му изиграе нявоя шег.

В „БОРБА“
Стр. 4, бр. 140, 21. XI, 1963 г.
21 301

След едночасов упорит труд щастият му се усмихна. В серкмето лъснаха белите си коремчета две дребни рибки. Попът продължи енергично сутринната си гимнастика като временно преустанови благословиите. Скоро в мрежата се хвана още едно шаранче. „Три рибки!“ — помисли поп Вълко и дълго се чуди какво му говори този израз. Когато хвърли серкмето още три пъти по три и не хвана нищо друго, освен няколко жаби с опулени като на хипнотизатор очи, той изведнаж се сети за притчата. Да, да, Исус Христос с три риби и един хляб нахранил три хиляди души. „Ох, къде да можех аз с тези три рибки да замезя поне един път, че да не си терзая повече моштите!“

И както поклащаше отчаяно глава по повод чудесните в светлите Е-ания, на няколко крачки збъб, самия дявол — председател на комитет за народен контрол Стоил Стойлов. „Ами сега?“ — озърна се наоколо си божият служител. Всичко се завъртя пред очите му като да беше видял грешната си дупа.

ша да ври в пъкъл. Наред с откъслечни думи и изрази от различни молитви, в главата му нахлуха рой проклетия и сукъни. Но на дявола, явил се пред него в образа на народен контролър, той не отрони нито една дума. Само сведе виновно глава към земята като за изповед.

— Аз за майка си, чадо, за старата си майчица, — започна отчело с глас, по-мазен и от маслото в кандилото на баба попадия. — Тя е болничка, горката. Рибичка й се яде. — Че да беше й купил бе, отче! — стрелна го Стойлов със строг поглед. — Да не си беден! А ти с браконьерството. . .

— Пресничка й се яде, чадо, — премръсна отчело блажено и продължи с още по-миропомазен глас: — Какво са две-три рибки за природата? Нищо! И за тази река са нищо. А за една изстрадала душа те могат да бъдат мания небесна. Да й дадат живот и здраве. . .

— Колкото и да ми приказваш, полза няма — сразя го председателът. — Незакономерно! Прибра се отчело в къщи като залята с гореща вода мисирка — без мрежа и без рибки.